MIGJENI

VARGJET E LIRA

BKSH

ISMAIL MAL' OSMANI, BOTONJËS – TIRANË
1944

BKSH

VARGJET
E LIRA

BKSH

BKSH

MILLOSH GJERGJ NIKOLLA
1911—1938

BKSH

MIGJENI

VARGJET E LIRA

KANGËT E RINGJALLJES

*

KANGËT E MJERIMIT

*

KANGËT E PËRNDIMIT

*

KANGËT E RINIS

*

KANGËT E FUNDIT

BIBLIOTEKA KOMBETARE TIRANË

BKSH

ISMAIL MAL' OSMANI, BOTONJËS – TIRANË
1944

Ndalohet çdo ribotim e përkthim
pa lejen e trashëgimtarvet

BKSH

Shtypun në shtypshkronjën « Tirana » në Tiranë

KANGËT E RINGJALLJES

BKSH

BKSH

TË BIRTË E SHEKULLIT TË RI

Na të birtë e shekullit të ri
që plakun e lamë në «shêjtnin» e tij
e çuem grushtin për me luftue
ndër lufta të reja
dhe me fitue...
Na të birtë e shekullit të ri
filizat e një toke së rimun me lotë
ku djersë e ballit u dikonte kot –
se dheu i ynë qé kafshatë e huej
dhe në mârrzi duhej shum shtrejtë t'u paguhej...
Na të birtë e shekullit të ri
vllazen të lindun e të rritun në zi,
kur tinglloj çast' i ynë i mbramë
edhe fatlumë
ditëm me thanë:
s'duem me humbë
në lojë të përgjaktë të historís njerzore,
jo! jo! s'i duem humbjet prore –
duem ngadhnim!

BKSH

Ngadhnim ndërgjegje dhe mendimi të lirë!
S'duem për hir
të kalbsinave të vjetra që kërkojnë «shêjtnim»
të zhytemi prap në pellgun e mjerimit
që të vajtojmë prap kangën e trishtimit,
kangën monotone, pa shpirt, të skllavnís —
të jem' një thumb i ngulun nder trûtë e njerzís.
Na të birtë e shekullit të ri
me hovin t'onë e të ndezun peshë
ndër lufta të reja kemi m'u ndeshë
dhe për fitore kem' me ra flî.

BKSH

TË LINDET NJERIU...

Të lindet një njerí
nga gjin' i dheut t'onë të rim me lotë të vakët,
nga thalb' i shpirtit t'onë që shkrihet në dëshirë
për një gen të ri — [të flakët
Të lindet një njerí!
Pa hyll në báll — por që me fjalë të pushton,
që të rrëmben qetsín e bân gjaku të të vlojë
rrkajë, e bân synin ligshtín t'a zhgjetojë,
që nepër shekuj ndërgjegjën na trathton.
Të dali një njerí!
Të mkambi një Kohë të Ré!
Të krijojë një Epopé!
Ndër lahuta t'ona të këndohet Jeta e Ré...
— Të gjithë kombet po dehen n'epopea të veta,
flakë e zjarmit të tyne na i përzhiti ftyrat
dhe nepër to një nga një po shtohen rrudhat,
e nën kambë e mbi krye tinzë po na hikë jeta.
(Liri! — Po, lirí dhe gaforrja gëzon,
por, gaforre âsht...

Lirí, ku plogsí ndërgjegje gjallon,
jo, lirí nuk âsht!),
Të lindet një njerí
i math si madhní
dhe ndërgjegjet t' ona t' i ndezi në dashní
për një idé të re, ideal bujár,
për një agim të lum e të drejtë kombtar.

BKSH

ZGJIMI

O vullnete të ndrydhuna ndër grushta të çelikta
të shekujve të kaluem!
O vullnete të shtypuna me thêmra të ngurta të
titajve të tërbuem,
Të cilët n' udhë për në theqafje këtej-pari i rane
dhe vatrat t' ona në mjerim i përlane...
O vullnete të ndrydhuna!
O vullnete të shtypuna!
Shkundëni prangat të mbrapshta! E me brimë
ngadhnjyese,
me hove vigânash, dëshirash flatruese,
turnju në të gjitha anët dhe poshtë në dhé zbritni
– ndosht' aty keni për të gjetë fillin e një hymni,
që Illyrí e vjetër ndër kremtime këndonte,
ndersá zêmra e kombit në lirí kumbonte.
O vullnete të ndrydhuna!
O vullnete të shtypuna!
Tash shëgjetat e flakta të shprehjes s' uej zhdritse
drejtoni kah qiella në báll të hyut a të dreqit,
i cili fatin t' onë mbytte në mnijë të vete përpîse –
t' a dijë se të Birt' e Shqipes folén i a ngrehen
vetvetit.

SHKËNDIJA

Nga zjarmi i votrës u shkëput një shkëndí
dhe nepër oxhak u versul në lirí,
nepër mes t'errsinës
muer udhën e qiellës
dhe në mes hyjve të natës
zû vendin e Hanës.

Ndritë shkëndí e gjallë në qiellë plot me hyje
ndritë shpirti i rí, lidhë me t'arta nyje
nyjet e dashnís
dashní e fëminís
për të mjeruemët në botë
që vuejnë derdhin lotë.

Sa bukur shkëndija xhixhillon n'errsinë,
vallzon bashkë me hyje dhe andrron lumnín...
e poshtë votra fiket,
pranë saj zêmra liget,
zêmra e një plaku
i cili del të praku

dh'e ngreh shkopin në hyje shkëndín për me gjetë,
rrebelin, që votrën e shtëpís e ja të shkretë...
O ti fëmi i rí!
E zjarta shkëndí!
Pse votrën e le?
Më thuej: pse? Pse?

. . . . . .

E shkëndija, hyjet, të tânë qiella arbnore
në nett e argjenta, të reja – po si hark kunore
zbret mbi shtëpija t'ona...
e na gëzoh'na, gëzoh'na...
dhe puthim agimin...
– q'ashtu rrfejmë gëzimin.

BKSH

KANGA E RINIS

Riní, thuaja kangës mâ të bukur që di!
Thueja kangës s'ate që të vlon në gji.
Nxirre gëzimin t'and, të shpërthejë me vrull...
Mos e freno kangën! Le të marri udhë.

Thueja kangës, rini, pash syt e tu...
Të rroki, të puthi kanga, të nxisi me dashnù
me zjarm t'and riní... Dhe të na mbysi dallga
prej ndjenjash të shkumbzueme q'i turbullon
kanga.

Riní, thueja kangës dhe qeshu si fëmi!
Kumbimi i zânit të përplaset për qiellë
dhe të këthejë prap té na – se hyjt t'a kanë zilí

e na të duem fortë si duem një diell.
Thueja kangës, Riní! Thueja kangës gëzimplote!
Qeshu rini! Qeshu! Bota âsht e jote.

BKSH

KANGËT E PAKËNDUEME

Thelltë në veten t' eme flejnë kangët e pakëndueme
të cilat ende vuejtja as gëzimi s' i nxori
të cilat flejnë e presin një ditë më të lumnueme
me shpërthye, m' u këndue pa frigë e pa zori.

Thelltë në veten t' eme kangët e mija jesin...
e unë jam vulkani që fle i fashitun,
por kur t' i vijë dita të gjitha ka me i qitun
në njëmijë ngjyra të bukra që nuk vdesin.

Por a do të vijë dita kangët me u zgjue?
Apo ndoshta shekujt me né prap po tallen?
Jo! jo! Se lirija filloj me lulzue
dhe e ndjej nga Dielli (alegorik) valën.

BIBLIOTEKA

O kangët që fleni reliket e mija
q'ende s'keni prekun as një zêmër të huej,
vetëm unë me ju po kënaqem si fëmija
unë – djepi i juej, ndoshta vorr'i juej.

BKSH

KANGËT E MJERIMIT

BKSH

BIBLIOTEKA KOMBETARE
TIRANË

BKSH

POEMA E MJERIMIT

Kafshatë që s' kapërdihet âsht or vlla mjerimi,
kafshatë që të mbetë në fyt edhe të zê trishtim
kur shef ftyra të zbeta edhe sy të jeshilta
që të shikojnë si hije dhe shtrijnë duert' e mpîta
edhe ashtu të shtrime mbrapa teje mbesin
të tanë jetën e vet deri sa të vdesin.
E mbi ta n' ajrí, si në qesendí
therin qiellën kryqat e minaret e ngurta,
profetent dhe shêjtent në fushqeta të shum-ngjyrta
shkelqejnë. E mjerimi mirfilli ndjen trathtí.

Mjerimi ka vulën e vet të shëmtueme,
âsht e neveritshme, e keqe, e turpshme,
balli që e ká, syt që e shprehin,
buzët që më kot mundohen t' a mfshehin –
janë fëmitë e padijes e flîtë e përbuzjes,
të mbetunat e flliqta rrethepërqark tryezës
mbi të cilën hangri darkën një qen i pamshirshëm
me bark shekulluer, gjithmon i pangîshëm.

Mjerimi s'ka fat. Por ka vetëm zhele,
zhele fund e mâje, flamujt e një shprese
të shkymë dhe të coptuem me të dalun bese.

Mjerimi tërbohet në dashuni epshore.
Nepër skâje t' errta, bashkë me qejë, mijë, mica,
mbi pecat e mbykta, të qelbta, të ndyta, të lagta
lakuriqen mishnat, si zhangë, të verdhë e pisa,
kapërthehen ndjenjat me fuqí shtazore,
kafshojnë, përpijnë, thithen, puthen buzët e
ndragta;
edhe shuhet ûja, dhe fashitet etja
n' epshin kapërthyes, kur mbytet vetvetja.
Dhe aty zajnë fillin të mârrët, sherbtorët dhe
lypsat
që nesër do linden me na i mbushë rrugat.

Mjerimi në dritzën e synit të kërthîni
dridhet po si flaka e mekun qirini
nën tavan të tymuem dhe plot merimanga,
ku hije njerzish dridhen ndër mure plot dânga,
ku foshnja e smueme qanë si shpirt' i keq
tu' ndukë gjitë e shterruna e të zezës amë;
e kjo prap shtat-zanë mallkon zot e dreq
mallkon fryt'n e vet, mallkon barr'n e rândë.
Foshnj' e saj nuk qeshë, por vetëm lëngon,
e ama s' e don, por vetëm mallkon.

Vall sa i trishtueshëm âsht djepi i skamit
ku foshnjën përkundin lott edhe të fshamit.

Mjerimi rritë fëmín në hijen e shtëpive
të nalta, ku nuk mrrinë zani i lypsís,
ku nuk mund t' u prishet qetsija zotnive
kur bashkë me zoja flejnë në shtretënt e lumnís,

Mjerimi pjekë fëmín para se të burrnohet;
don t' a msojë t' i hiki grushtit q' i kërcnohet,
atij grusht që në gjumë e shtërngon për fytit
kur fillojnë kllapitë e etheve prej ûnit
dhe fëtyrën e fëmís e mblon hij' e vdekjes,
nji stolí e kobshme në vend të buzqeshjes.
Një fryt kurse piqet dihet se ku shkon
– q' ashtu edhe fëmija në bark të dheut mbaron.

Mjerimi punon, punon dit e natë
tu' i vlue djersa në gjoks edhe në ballë
tue u zhigatun deri në gjujë në baltë
e prap zorrët nga ûja i bahen palë-palë.
Shpërblim qesharak! Për qindenjë afsh
në ditë — vetëm : lekë tre-katër dhe «marsh!»

Mjerimi ka-i-her' i ka faqet e lustrueme,
buzët e pëzmatueme, mollzat e ngjyrueme,

trupin përmendore e një tregtís së ndytë
që âsht i gjikuem të bijë në shtrat vet-i-dytë ;
dhe për at shërbim ka për të marrë do franga, –
ndër çarshafë, ndër fëtyra dhe në ndërgjegje
dânga.

Mjerimi gjithashtu lén dhe në trashigim
– jo veç nepër banka dhe në gjâ të patundshme,
por eshtnat e shtrembta e në gjoks ndoj dhimbë,
mund që të lên kujtim ditën e dikurshme
kur pullaz' i shtëpís u shemb edhe rá
nga kalbsin' e kohës, nga pesha e qiellit,
kur mbi gjithçka u ndi një i tmershmi zâ
plot mallkim dhe lutje si nga fund i ferrit,
ish zan' i njeriut që vdiste nën trá.
Kështu nën kambë të rândë të zotit t'egersuem –
thotë prifti – vdes ai që çon jetë të dhunuem.
Dhe me këto kujtime, ksi lloj fatkeqsinash
mbushet got' e helmit në trashigim brezninash.

Mjerimi ka mótër ngushulluese gotën.
Në pijetore të qelbta, pranë tryezës plot zdrale
të neveritshme, shpirti me etje derdh gotën
në fyt për me harrue nândhetendand' halle.
E gota e turbulltë, gota satanike
tu' e ledhatue e pickon si gjarpni –
dhe kur bjé njeriu, si gruni nga drapni,
nën tryezë qan'-qeshet në formë tragjikomike.

Të gjitha hallet skami në gotë i mbytë
kur njëqind i derdhë një nga një në fyt.

Mjerimi ndez dëshirat si hyjet errsina
dhe bajnë tym si hejt q'i ban shkrum shkreptima.

Mjerimi s'ka gëzim. Por ka vetëm dhimba,
dhimba paduruese që të bajnë të çmendesh
që t'apin litarin të shkojsh fill' e të varesh
ose bahe flî e mjerë e paragrafesh.

Mjerimi s'do mshirë. Por don vetëm të drejt!
Mshirë?! Bijë bastardhe e etenvet dinakë,
të cilt në mnyrë pompoze po si farisejt
i bijnë lodertinës me ndjet ledhparak
tu'i a lëshue lypsit një grosh të holl' në shplakë.

Mjerimi âsht një njollë e pashlyeme
në ballë të njerzimit që kalon nepër shekuj.
Dhe këtë njollë kurr nuk âsht e mundshme
t'a shlyjnë paçavrat që zunë myk ndër tempuj.

BKSH

BALADË QYTETSE

Mbramë
qiella dhe hyjt e vramë
një ngjarje të trishtueme panë:
Hije... jo! — por një grue
me ftyrë të zbetë edhe me sy
të zez si jeta e saj
me buzë të vyshkuna në vaj
me plagë në gjoks e stolisun
me veshje dhe me shpirt të grisun,
një hije grueje
një kêns këso bote
një fantom ûje
vallzonte valle në rrugë të madhe.
Dy hapa para, dy hapa mbrapa
me kambë të zbathun
me zêmer të plasun,
dy hapa djathtas, dy hapa mâjtas
me flokë të thime
me ndjesi të ngrime.

(Dikur,
kur gjit' e saj me krení
shpërtheheshin n' aromë
kur ish e njomë —
atëherë e dashunojshin shum zotni.
E sot?)
Jeta e saj âsht këjo vall' e çmendun
në rrugat e qytetit t' onë,
një jetë e fikun, një jetë e shterun,
shpirt i molisun, zêmër e therun,
një zâ vorri, një jehonë
që vallzon natën vonë
nepër rrugat e qytetit t' onë.

BKSH

RECITAL' I MALSORIT

O si nuk kam një grusht të fortë
t' i bij mu në zêmër malit që s' bëzanë,
t' a dij dhe ai se çdo me thanë i dobët —
n' agoni të përdîhet si vigan i vramë.

Unë – lugàt! Si hij' e trazueme,
trashigimtar i vuejtjes dhe i durimit,
endem mbi bark të malit me ûjën e zgjueme
dhe me klithma të pakënaquna t' instinktit.

Mali hesht. Edhe pse përditë
mbi lëkurë të tij, në lojë varrimtare,
kërkoj me gjetë një kafshat mâ të mirë...
Por më rrênë shaka! shpresa gënjeshtare.

Mali hesht – dhe në heshtje qeshë.
E unë vuej – dhe në vuejtje vdes.
Po unë, kur? heu! kur kam për t' u qeshë?
Apo ndoshta duhet mâ parë të vdes?

PASTI

O si nuk kam një grusht të fuqishëm!
Malit që hesht mu në zêmër me i a njeshë!
T' a shof si dridhet nga grusht' i paligjshëm...
E unë të kënaqem, të kënaqem tu' u qeshë.

BKSH

LAGJA E VARFUN

Krahët e zez të një nate pa fund
e varrosen lagjen pranë,
dritë, jetë, gjallsí — askund,
vetëm errsinë e skam.

U harrue jeta e ditës
ndër shtresat e natës, e pagja
u derdh nga parzmˊ e errsinës...
nˊ andrra përkundet lagja.

Njerzit ndër shtëpija flejnë
me gjoksa të lakurtë e të thatë
e grave fëmi po u lejnë
pa ushqim në gji, pa fat.

Pushojnë gjymtyrtë e shkallmueme
në punën e ditës së kalueme.
shërohen trûtë e helmueme
në gjumin e natës sˊ adhrueme.

RKSH

Veç zêmrat e njerzve të lânun
me të rrektunt prralla rrfejnë:
mbi barrat e jetës së nâmun
që shpirt dhe korriz thejnë.

Prralla mbi fëmi rrugaça
bark-jashtë e me hundë të ndyta
që dorë shtrijnë me vjedhë, me lypë
e ngihen me fjalë të ndyta.

Prralla mbi varza të fyeme
me faqe e me buzë të thithna.
Prralla mbi djelm, me të thyeme
shprese, në burg me duer të lidhna.

të cilt nesër para gjyqit
për delikt do të përgjegjin, –
vetëm dreqit e hyllit
të gjith fajet tash u a mpshtesin.

Kështu lagj' e varfun pështritë
dhe errsinës hallet tregon.
Një gjel i undshëm, me dritë
të hanës i rrejtun, këndon.

BKSH

Hesht! or gjel kryengrits
i lagjës së varfun. – Këtu
nuk zbardhë për ty drita e ditës...
i gjikuem jé me ngordhë n'û.

BKSH

MELODI E KËPUTUN

Melodi e këputun – lot i kjartë nga syni
i një grues së dashun . . .
andje e përplasun
xhevahir i tretun
një andërr e shkelun
buzë e pa-puthun
në melodín e këputun.

Nga vaji i heshtun shkunden supat e xhveshun
verbojnë nga zbardhimi . . .
e therë, therë hidhnimi
për çastet e rrëshqitun
për fatin e hikun
për gëzimin e humbun
në melodín e këputun.

Brylat ndër gjujë të mpshtetun, ftyrë në shplakë
Qan' grueja e pikllueme [e fundosun.
me zêmër të piskueme

BKSH

(një kitarë e gjymtun
zâ kange i mbytun
në buzë nga dhimb' e puthun
në melodín e këputun).

Hesht njeriu pran grues që qanë e turpnueme . . .
syni i venitet
në tê loti vërvitet,
diçka nxjerr nga xhepi
grues i a le – dhe së shpejti
e len gruen e humbun
në melodín e këputun.

Por kur vjen ndoj tjetër, epshi kapërthehet
gjaqet turbullohen
përziehen, përvlohen
çohen peshë, tërbohen
. . . e vetëm ndëgjohen
ahtët e molisun
në melodín e grisun.

BKSH

KANGA E TË BURGOSUNIT

Nepër hekra të kryqzuem të dritores s'eme
shof qiellën të coptueme në katërdhetë copë
edhe shof diellin sa një pare serme
– aq largë âsht dielli nga e emja gropë.

E kjo gropë e eme e ka emnin burg.
E dini se burgu nuk âsht për dëfrim.
Prandaj burg' i em âsht shum shum i ultë
dhe më bani palmuç dhe më mbyti në trishtim.

Hekrat e kryqzuem dhe ndërgjegj'e eme
dy anmiqë të betuem, luftojnë dit' e natë;
por hekr' i fortë e mund ndergjegjën t'eme
dhe në dëshprim përplasem si një qen i ngratë.

E kur nata vjen dhe xhixhillojnë hyjt
gëzohem fórt se hekrat nuk m'i kryqzojnë syt,
por t'u sjellmen mbrapa shof dritën e smutë
edhe hijën t'eme tu' u zgjatë në mur't

BKSH

si një kërcnim ligji, po si një dajak.
Dhe atëherë tërbohem dhe urrej pa masë
dritën, hijën, vetën, muret edhe hekrat
edhe e ndjej vetën luâ të ndryem në kafas.

Nepër hekra të kryqzuem të dritores s' eme
shof qiellën të coptueme në katërdhetë copë
dhe zêmra e eme ndjen po aq të breme
në mes të katër murvet, si në një gropë.

BKSH

KANGA E DHIMBËS KRENARE

O dhimbë krenare e shpirtit që vuen
dhe shpërthen ndër vargjet e lira . . .
A deshte vall për t' u ngushlluem
tu' e stolisë botën me xhevahira?

O dhimbë krenare ndër vargjet e lira
që kumbojnë me tinguj të sinqertë . . .
Vall, a do të prekish kend ndër ndijesina?
A po do vdesish si vdes gjethi në vjeshtë?

O kangë e dêjë e dhimbës krenare . . .
Mos pusho kurrë! Por bashkë me vâje
si dy binjokë këndoni mjerimin —
se koha do të ju bijë ngushllimin.

BKSH

TRAJTAT E MBINJERIUT

Dithyramb Nietzsche-an

Një vegim shpirtnuer n'errsín të paskajshme
në botën e mjerimit,
një rreze e diellit
me ngrofë zêmrën e ngrime të kësaj botës së
varfshme.

Shpejt zhduken pranverat, po si shkumbë e detit
dhe shembet hareja,
e stinat e vjetra
pa ngjyra pa trajta mjellin fara helmit.

Nana-dhé vejushë dhe me gjitë shitue
na pjellë fryte t'egra,
na pjell hitha, ferra
— s'u gjet burr i dêj andjet me i a zgjue.

Kot e kanë sot njerzit, dhe me kot dikojnë
djersën . . .
Sa qesharak mbesin!
sa qesharak vdesin!
ndër éthe mundimi për me shijue jetën.

Hafrojnë buzët té gota, dojnë një hurmë të vetëm...
por pah! bjé në tokë gota
thehet në njëmijë copa
shuhet drit' e synit, vdesin njerzit t' etshëm.

Shpirt i kryqzuem, mârrzi e vulosun
âsht kjo jetë njeriu . . .
(Zgërdhiu, zgërdhiu
deri në kupë të qiellës ironí e poshtun!)

Por . . . po! po! por diç po due me thanun . . .
ndoshta ka me ardhun . . .
ndoshta ka me zbardhun . . .
një agim i pritun, dit' e parathanun.

N' ardhmeni të trash'gueme Mbinjeriu vrehet,
ndërgjegjë pa dyshime,
ndërgjegjë pa trillime,
me një grusht graniti që kurr nuk do thehet.

Një sfings i madhnueshëm Mbinjeriu i ardhshëm,
pa zêmër, pa ndjenja,
syt e tij rrufena –
qarkullojnë rreth rruzllit tue synue vrânshëm.

Kohnat e kalueme në ballë të Mbinjeriut
janë gjurma luftimi
janë shenja hidhnimi
– se jetë e ré lindet me vdekje të njeriut.

Qarkullojnë rreth rruzllit tue synue vrânshëm.

BKSH

RIMA E TRETUN

Jeta i kaloj si një gotë shampanje.

Nett i çoj ndër shtreten mbi gji të grave
të cilat e deshten fort e mâ fort për pare
se sa për kafshimin e tij të dhambve.
Dhe syparja ra . . .
Protagonisti vdiq . . .

Por nuk vdes shampanja!

U linden miljonet
me miljarde dëshira.
Kuj t'i lëshohet rradha
kur nuk ka batalla?

Por do të kenë Karrnera
dhe do të kenë poeten
gjithashtu dhe priften.

BKSH

Prifti ka për të thanë:
ku do të shkojë
ai që e çoj
jetën si një gotë shampanjë
e ku ai me të thyeme dhambë?

BKSH

VJESHTA NË PARAKALIM

Vjeshtë në natyrë dhe vjeshtë ndër ftyra t'ona.
Afshon erë e mekun, lëngon i zymtë dielli,
lëngon shpirt'i smum ndër krahnore t'ona,
dridhet jet'e vyshkun ndër gemba të një plepi.

Ngjyrët e verdha losin në vallen e fundme –
(dëshirë e mârrë e gjethve që një nga një vdesin!)
Gëzimet, andjet t'ona, dëshirat e fundme
nepër balta të vjeshtës një nga një po shkelin.

Një lis pasqyrohet në lotin e qiellit,
tundet dhe përgjaket në pasjon të vigânit:
«Jetë! Jetë unë due!» – e frymë merr prej fellit,
si stuhi shkynë ajrin... por në fund i a nisë vajit.

Dhe m'at vaj bashkohet horizont' i mbytun
në mjegullë përpîse. Pemët, degët e lagun

BKSH

me vaj i mshtjellin në lutje – por kotë! E dinë
të fikun
se nesër do vdesin... Vall! A ka shpëtim ndokund?!

Mallëngjehet syni, mallëngjehet zêmra
n'orën e vorreses, kur heshtin damaret,
e vorri naltohet nën qiella mâ t' epra
me klithëm dëshprimi që në dhimbë të madhe
xvarret.

Vjeshtë në natyrë dhe vjeshtë ndër ftyra t'ona.
Rrënkoni dëshirat fëmitë e jetës së varfun;
rrënkoni në zije, qani mbi kufoma
që stolisin vjeshtën nepër gemba të thamun.

BKSH

KANGA SKANDALOZE

Një murgeshë e zbetë, që bashkë me mkatet e botës
barë dhe mkatet e mija mbi supat e vet të molisun,
mbi supat e verdhë si dylli që i ka puth hyjnija
– kaloj rrugës së qytetit si êjll i aratisun.

Një murgeshë e zbetë, e ftoftë si rrasa e vorrit,
me sy boj-hîni si hîni i epsheve të djeg'na të gjallesës,
me buzë të holla të kuqe, dy gajtana pshertimet që mbysin
– m'a la der' vonë kujtimin, kujtimin e ftoftë të kalesës.

Prej lutjesh (jo tallse!) duel dhe në lutje prap po shkon...
Lutjet i flejnë gjithkund: ndër sy, ndër buzë, ndër gishta.

Pa lutjet e saja bota kushedi ç' fat do kishte?
Por dhe nga lutjet e saja ende s' i zbardhi drita.

O murgeshë e zbetë që çon dashní me shejtent,
që n' ekstazë para tyne digjesh si qiriu pranë
lterit
dhe u a zbulon veten . . . Cmirë u a kam shej-
tenvet!
Mos u lut për mue, se due pash më pash t' i
bij ferrit.

Unë edhe ti murgeshë, dy skâje po të një litari,
të cilin dy tabore i a ngrehin njeni-tjetrit –
lufta âsht e ashpër dhe kushedi ku do të dali,
prandaj ngrehet litari edhe përplasen njerzit.

BKSH

REZIGNATA

Na shprehun të ngushlluem gjetme në vaj...
Mjerimet i morme në pajë
me jetë... se kjo botë mbarë
ndër gji t'Univerzumit âsht një varrë
ku qenja e dënueme shkrrahet rrshân
me vullnet të ndrydhun në grusht të një vigan'.
– Një sy i stolisun me lot të kulluet së dhimbes
ndritë nga skâji i mjerimit, [së thelltë
e ka-i-herë një refleks i një mendimit të hjedhtë
veton rreth rruzullimit
shfrimin me gjetë mnís së vet të mnertë...
Por kreu varet, syn' i trishtuem mbyllet
e nga qerpiku një lot i kjart shtyhet
rrokulliset nga ftyra, bje në tokë e thrrimet,
e ndër thrrimet e vogla të lotit ka një njerí lindet.
Seicili prej tyne n'udhë të fatit të vet niset
me shpresë në ngadhnim mâ të vogël përshkon
të gjitha viset
kah rrugët janë të shtrueme me ferra e rreth të
cilave shifen
vorret të shpërlamë me lotë e të marrët që
zgërdhihen.

FRAGMENT

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Nga mshira e pamshirve
lypsi i vogël gjallonte.
Jetën e rrokullonte
nepër udha të ndyta
nepër skâjë t' errta
nepër pragje të ngurta
ndër besime të rrejta.
Por një ditë, kur mshira e diellit shteri,
në gjoks ndjeu si e theri
një dhimbë e re — që mnija
e përfton ndër flîja
të skamit.
Dhe — dje lyps i vogël,
por sot diçka tjetër —
si ahmarrës i vjetër,
një fjalë të rândë mendonte
botës t' i a dikonte. . .

BKSH

Fytin e gërdhishte
fjalën për me nxjerrun
që mnija e kish shterun
dhe që në gjuhë vdiste...
Por i hutuem, mbet ndejun
në kryqzimin e udhve.
Rrotat e autve
shpejt mbi të kaluen
dhe e... qetsuen.

BKSH

SHPIRT' I RI

Shqyponjë me krah të thyem! vall shpirt i plagosun!
Shpirt! aht i kulluet! dhimbë gjoksi të brengosun!
Vall shpirt i therun... flî e një lterit të rí,
vaj' i një skamnori, të vllaut që heq zí.

Shqyponjë me krah të thyem! Vall shpirt i molisun!
Qëndrò! Qëndrò krenarë! mu si një zot i stolisun
me diell t'artë në ball, me qiella t'azurta në sy...
Qëndrò! si vaj skamnori – ende ka frymë në ty.

O shpirt! Pëllumb i gjorë! Lajm i idealit të rí...
Çgule shëgjetën nga vetja, e rishtas, me dhimsuní
flutrò mbi valët e jetës e fjalë ngushllimi pështprit,
shërò plagat skamnorve e shpresën në jetë u a rrit.

Por hesht shpirt' i goditun, felltë hesht në pikllim,
i dhimset vetja shpirtit... o vall! se ç'idhnim!
Shikon botën skamnore, plagën shikon me sy
e lotë xhevahiri derdhë... o vall! u fik një hy.

MOTIVET

A ndër kujtime të shkimuna âsht motiv' i një vjershe?
Ndër kujtime të bardha të fëminís virgjine,
kur zêmër-plotë me mbarë botën defreheshe
në dëshirë, shpresa e t'ambla andrrime.

A ndër kujtime t'afërme të djalërís vullnuese
âsht motiv' i zjartë i një vjershe dashunije,
me rime tingllueme e shprehje flaktruese,
plot lumní jetese dhe gëzim brohorije?

Ndër ftyra të zbeta të grave të mjerueme
që enden dhe nepër pragje tu u shitun lypin,
ndër ftyra u shkarravitet një vjersh' e përmallueme
me vaj, me ankime që der në qiellë hypin.

Nepër skajë t'errta, ku shungllon zgerdhîja
me neverí, në të cilen tregohet i mârri,

të cilin ndjekë e shoqja, i biri dhe e bija
– në revolt aty krijohet moto-përmendari.

Nepër skâje të mfshehta ku droja ka mrizin
e qetsija shtrohet tue përpîmun jetën –
aty bashkë me trathtí motivi ze fillin
e pêna e poetit me te zhvillon vjershën.

Gjatë jetesës së njeriut motivet të gjitha ngjyrash
shkojnë e vijnë pa pramun. Po erdh motiv' i
mbramë,
i tmertë në fantazí t' onë – atbotë një të zbèm
ftyrash,
një hij'e keqe – dhe kumona dam daaam.

BKSH

PESHA E FATIT

Na shtypi fati e na bani krymba
ne kensit dykambësh që zbuluem hy'n
edhe aq mâ tepër e ngatrruem ny'n . . .
shpirtent t'onë skyfera deshen të bahen pëllumba.

(Rrini mor skyfera! Pse të bâheni pëllumba ?
Mizat e parajsit në jeten mbrapa vorrit
kanë me i u mërzitun — dhe mandej prej zorit
do të pelcisni... Prandej : pse të baheni pëllumba.)

Fat' i ynë mizor — shpatë e Damokleut.
Si vall ? Të gjitha përpjekjet na deshtuen në terr ?
E jeta na bâhet mâ zí se sketerrë.
Të vertetat, as rrênat, s'i ndimuen Dheut.

Të vertetat dhe rrênat? — Xhevahirët e çmuem.
Me ta kur të duesh e shet dhe e blen botën.
Por mos mendò se me ta do t'i a ndreqish rrotën...
Jo se i pelqen jetë çale me shkuem.

Me çalue n' anë të djathtë, me çalue n' anë të majtë...
Si paljaço i gjorë që kah t' i a majë s' di,
mbassi kambën e theu n' akrobací –
jet' e tij âsht helm pa asnjë pikë mjaltë.

BKSH

KANGËT E PËRNDIMIT

BKSH

BKSH

KANGA E PËRNDIMIT

Rangë Përndimi, kangë njeriu të dehun nga
besimi në vete ...
Kanga e tij një fé tjetër, me tempuj të tjerë, me
meshë solemne,
ku prej mëngjezit deri në mbramje shkrîhen
ndjesitë, trûtë njerzore
n' apotheozën e hekurit; shpirtent pershkohen
në tymore,

të cilat në vishkllim i përqeshen zotit të vjetër
edhe qiellit
e me ré të ndyt' tymi të dendun ndriçimin i a
vrasin diellit.
Fê tjetër, fé e çmendun e Përndimit të mreku-
llueshëm ...
I egzaltuem shklet njeriu në delirium të pakup-
tueshëm.

Dëgjon zânin q' i thotë feja. Plagos qiellën, e
çpon tokën,
i shkynë horizontet e bardhë, xhveshë natyrën
– i a heq kotllën.

Kult' i tij – kult i xhveshun! Nuk i a bren mâ
trûtë enigmi –
e varros, mbi varr i a ve një shej përbuzje o
nderimi.

Kangë Përndimi, kangë njeriu të dehun nga
besimi në vete ...
Kanga e tij shpres' e bukur, me flatra, të një
tjetër jete ;
në të cilën dielli do ndrrojë udhën : ka për t' u
lind nga Përndimi
– por deh ! nga lumnija tash humb kokën rru-
zullimi.

Me një «tango» qejfi tash i a ngatron fijet zotit
të vjetër,
ka me i a skandalizue të birtë besnikë në planetë
të tjetër.
Kangë Përndimi, kangë njeriu të dehun nga
besimi në vete ...
Le të dëgjojmë kangën që mshtillet në shllung'
avulli në pika djerse.

BKSH

SHPIRTENT SHTEGTARË

Mramë një erë e ftoftë, acarr fryni nga ana e
maleve
i shkundi shpirtent t'onë – e bashkë me gjethë
të kësaj vjeshte
i muer andej kah dielli hijën si të përgjakët u
a lëshon zallevet
– në Përndim, ku shtret e shkimet drita në pa-
mundsinë e vet.

Enden shpirtent t'onë nepër vise të Përndimit të
mrekullueshëm,
bajnë të fala dhe me thane vendeve të shuguruem,
e të përtrimë ndër fluide të hekurit e të zjarmit
– adhurueshëm
e me një *credo* gëzojnë qiellën me çagjë e të
tymuem ...

në cilen, diku në skâj merimanga fatin trillon
vetes dhe njerzís poshtë, që damaret i rrahin
(si të rrahunt trompete në vorresë) – ndërsá
tue qa kumbon

e thret kumbon' e fabrikës e njëmijti fishkllim si
një fsham shkynë ajrin.

Shpirtent t' onë me një dashní tragjike ato vise
i duejnë,
n' etër të kulluet a bajnë flî ndjenjat e vet më
të holla.
E në nesërmen fatale kundrojmë një horizont
me njolla . . .
. . . shtegtarë të merguem, shpirtent t' onë n' ori-
gjinë po kthejnë.

BKSH

HIDHET E PËRHIDHET

Hidhet e përhidhet në shtregullen e fatit
djalosh' i Arbënís,
hidhet e përhidhet në përndim mbrapa malit
me hovin e rinís
zogu i lirís.
Në shtregullen e fatit, ndër këto fluturime
mâ shpejt i rreh zêmra edhe merr drithtime
se qiellat e hueja premtojnë gëzime t' ambla
nepër shkalla të hueja, nën të ngjyrta llampa,
premtojnë hyjnizimin në vallën e dëfrimit:
femën-mashkull rrokun si dy vetë që mbyten
kin për të mbramen herë qindenjë herë puthen
e mbrenda krahnorit gati të pelsasë zêmra
nsa mâjet e këpucvet shkarravisin germa
të tanë natën e lume deri në të lém t' agimit.
Për njenin ky gëzim, për tjetrin gëzim tjetër...
ndoshta vllime librash, atom ose kompas –
fund'i fundit shkundet ai djalosh i vjetër
nga melankolija fillon të vuejë pa masë.

Dh'atëherë nalt madhnija e tij mbret Dyshimi
futet në zêmër, në trû, në jetën e të riut,
mfshehtas fillon lojën tinzake, si krymbi
në thalbin e mollës... e syni i të riut
merr hijën e vêndit, hijën e një murit
mbrapa të cilit rrahin zêmrat e makinat'
mi krijue jetë të tjetër, njeriun e gurit...
... po, një ringjallje mbi të vjetra kalbsinat.
Syn' i të riut muerr hijën e atij murit.
Hidhet e përhidhet
zogu i lirís,
por dhe bjen ku lidhet djalosh i Arbënís.

BKSH

MALLI RINUER

Valët muzikore flutrojnë nga përndimi
shkrepen e përtrihen
për murët e dhomës s'eme,
edhe mandej dridhen
mbrenda në zêmrën t'eme
dhe zgjojnë ndijesina që mblue ka hîni.

Ndijesitë e mija me valët muzikore
shkëmbejnë puthje të nxehta
po si dy dashnorë
e pa mshirë shëgjeta
më therë në krahnor
edhe më merr malli për jetë mâ gazmore.

Malli rinuer për jetë mâ shkumbuese
flen pa fat në mue,
një tingull përndimi
âsht ngushllim për mue
kur më mshtjell mashtrimi
me melankolinë e vet aq trishtuese.

BKSH

Tingujt miqëdashës që në dhomën t' eme
më falin rythmin
e një dansit të largët
më kujtojnë përqafimin
e çiftave të shkallët
që sjellen hirshëm, nepër drrasa të gëdhenme.

BKSH

KANGË NË VETE

BKSH

BKSH

KANGË NË VETE

Véri frynë pa mshirë, si véri që frynë,
dhe si hajn në shtëpijat e kojshive hynë –
edhe për çudí
këta kojshit e mí
sa mirë e presin... megjithse nuk âsht ditë vere
ato në gjuhë të huej i thonë: mirë se erdhe!

Véri frynë dhe me acarrim u premton pallate të kristalta
kojshive të mijë që u a kande shum andrrat e [thata –
dhe u thotë kështu:
stërgjyshnit e ju'
qenë fatosa të vertetë dhe u banë flîja
për fè dhe atdhè dhe i merituen këto premtimet e mija.

Dhe kojshitë e mi që i kam far' e fis,
nipat e stergjyshnavet meleza dhe të letë,
nipa donë me mbetë.
nipa të vertetë

me atdhe e fé ndër andrrat e thata
që t'i meritojnë premtimet e kristalta.

Véri frynë pa mshirë, si véri që frynë;
unë i a mbylla derën t'eme me reze mos të [hyjnë
me m'a fikë ket dritë
me m'a ngrî ket shpirt
me m'a dridhë për ndjesijë tjetër
me m'a joshë me andërr të vjetër.

BKSH

KANGËT E RINIS

BKSH

BKSH

EKSTAZA PRANVERORE

... dhe pranvera erdhi ...
Nepër ftyra t' ona rrëshqiti një gëzim
dhe ndër zêmra t' ona ngrehi një folé
e një jetë e bukur, e një jetë e ré
me dëshira të shumta po buzqeshë në lulzim.

... dhe dallndysha erdhi ...
si shpirti n' ekstazë, në hovin e shêjt shtri
me qiellën rroket, me diellin puthet
dridhen krahët në haré – mandej poshtë versulet
tu' dhurue në cicrrim përshndetje njëmijë.

... triumfon bylbyli ...
kangëtar plot magjí në gemb të trandafiles,
në një tempo të mârrë përkdheljet po shfre
e kanga kumbuese, kang' e tij pa fre
asht si kangë Orfeji ndër telat e lyres.

... dhe vesa shkëlqen ...
në një pikë t' argjant pasqyrohet jeta

tërheqse si andrra dhe si vijzatimi
ndër orët e hyjzimit kur shpërthen agimi
e rrezet e arta rrëshqasin ndër fleta.

... dhe pranvera erdhi ...
Nepër ftyra t'ona rrëshqiti një gëzim
dhe ndër zêmra t'ona ngrehi një folé
e një jetë e bukur, e një jetë e ré
me dëshira të shumta po buzqeshë në lulzim.

BKSH

DY BUZË

Dy buzë të kuqe
dy dëshira të flakta
që afshin m'a thithen
gëzimin ma fiken
si fantazma hiken
nder do bota të larta...
Dy buzë si të përgjakta
dy dëshira të flakta
që afshin m'a thithen
në buzë kur m'u njiten –
andjet m'i trazuen
zêmrën m'a tërbuen
trûnin m'a helmuen
e në fund u mërguen...
Dy buzë të kuqe
bukuri fatale
të një grueje stërzâne
një pjesë zêmre më nxorne
një pranverë të tanë më morne
dhe gëzimin m'a vodhne...
Ato dy buzë të kuqe
dhe dy lote të mija
qenë shenjat e dhimbjes
kur më vrau bukurija
kur më zû dashunija
e më dogji rinija.

PUSH

SONET PRANVERUER

Me kangë në buzë e me hove të reja
u zgjue agimi pranveruer,
largësinat e hjedhta ká zatetë hareja
n' argjant shkelqejnë brigjet tërthuer.

Me kangë në buzë u zgjue agimi
dhe i a këndoj kangën diellit t' art,
rrezash purpure dhe jetë dhurimi
me kaltrinat e thellta në qiellë të kjartë.

Me manushaqe në buzë e me andje në zêmra
vajzat si biluri ndër kopshtije të gjelbra
dihasin aromat që lulzimi derdhi,

me gji të paprekuna, ku dashnija sosë
me fletza trandafilesh që flladi sjelli
dhe adhrojnë pranverën më një apotheozë.

BKSH

Z. B.

Buzmramja u dridhte nder afshet e mbramë
të diellit përndimuer
me kuqlim e tisa purpuer
me kaltrina të kullueta në qiellë e në sy t'and...
ku në fund u pasqyronte një dashni e lume
si vegimet e fatbardhsís në limâ
mbi të cilin tërthuer fluturon një pëllumb
dhe gëzime të pamatna gugon pa prâ.
Zojushë, q'at buzmramje
unë andrroj me andje
dhe me një dashni të pastër
ata dy sy t'uej të kaltër
që m'u falne letë
me një shikim diskret.

PKSH

NDESHJA

O grue që te ndesha në dit'n e fatkobit t'em
kur prirja njellte e syt shikojshin zi
e ndjejshe veten se dhe unë jam flî
të një ndjesí
si ti.

O grue q'u ndeshme në dit'n e fatkobit t'onë
zêmër për zêmër edhe ball për ball
e ndjesitë n'u shprehen me mall
më një vall':
sa hall . . .

Dhe kështu në rrugë të madhe e shitme zêmrën
t'onë
njerzvet që vetëm një të përqeshun dhanë për tê
e shkuen të kënaqun e tu' u gëzue – pse
panë mfshehsinat intime të kësaj jetesës s'onë.

E na, dhe një dhimbë të sinqertë tue ndijë
vuejshim me zêmër të ndrydhun si dy fëmijë
të humbun ndër vise të hueja naten, vonë,
o grue q'u ndeshme në dit'n e fatkobit t'onë.

NJI NATË...

Grue a hyjneshë, e mbshtjellun n' errsí të natës
zbriti nga sfera të panjoftuna ndër odat e mija
dhe u shtrue një fllad, një e kandshme ndjesí
një heshtje parathanse zêmren don të më përpijë,
vetëm që ora këndon kângën e thjeshtë të natës
— jo — po! dhe diku larg dëgjohen tingujt e
kangës
Grue a hyjneshë m' erdhi nga gjin' i errsinës...
Qé! frymën i a ndjej dhe zêmrën që rreh prej
fellsinës.
Buzët e njoma të saja
Syt e zez e të mdhaj
me harmoni vijash të bindshme
premtojnë një dashní të hijshme
(âshtu dhe akordi i heshtjes
frytin e ambël të marveshtjes).
Dhe njëmend! At natë vallzuen ndjesit e jona
më një valle defryese, pa marrun frymë....

LUTJE

Të lutem o perendi
për një simfoní
me tinguj t' argjantë
e akorde t' artë.

Të lutem o perendi
për një simfoní
plot dashuni
të nxehtë si tu vasha gjitë
kur vlojnë ndijesitë.

Të lutem o perendi
për një simfoní
të dëfrej në lumní
tu' u përkundë n' aní
të bukur, t' andrrimeve
të kaltër, ku të fantazmeve
buzët më tërheqin zjarrtë
e më digjen syt e flakët.

Të lutem o perendi
për një simfoní –
e kurr, kurr mâ mos të zgjohemi.

BKSH

MBAS TRYEZËS

Një grupit

Kështu ne të rijve na kalon nata:
Pranë tryezës mermer-falso, me gotë të plotë
a boshe,
me kujdes të madh ndejun (si e lypë dansedukata),
të ngrehun, të ngrimë, të stolisun
e ftyrash të qindisun
me pudër, karmin . . . jo! — por me përshtypje
të mirë
që na e sjell zojusha e bukur dhe me hir
tu' na buzqeshë ambël, buzësh të kuqe si gjaku,
nsa gjit' i majen, dridhen — ftyra kuqet, zbehet...
e në seicilin prej nesh në fund ka një shpresë
këndedhet
dhe na shtërngon laku . . .
— Q'ashtu ndejë, tu' e vrejtun, çojmë biseda të
ndryshme,
serjoze, t' urta, por mâ shpesh të dyshueshme,
me gjuhë të bukur, të zgjedhun, mbi ngjarje të
rá flasim
e prej një dëshirës pa mshirë të gjithë pëlsasim.

Ngushllim! – se zojusha na i din mirë hallet
prandej aq me andje, bukur kërcen vallet.
Jonet muzikore derdhen, rrkâj derdhen,
lëmojnë ata që në valle sjellen, në haré sjellen,
lëmojnë tryezën, gotat, veshjet t'ona, ndjenjat
e fantazís s'onë, i hapen ylber-velat . . .
Por befas, të një jones së panjoftun tingllimi,
së cilës âsht te hyu i bukurís trillimi,
krahnorët n'i përkdheli dhe n'i piskoj zêmrat,
gjatë korrizit të thermët zbresin fillë te themrat.
– Q'ashtu vuejmë, dëfrejmë . . .
Jetën adhurojmë.
Nsa dritat shkelqejnë
zojushën shikojmë
dhe n'andrrim vallzojmë . . .
Rishtas, me plot dashje, vallet ndiqen, ndiqen...
Vash e djalë përputhen
mbrend dy zêmra digjen
por me u puthë – nuk puthen!

BKSH

KANGËT E FUNDIT

BKSH

BKSH

FRYMZIM' I PA FAT

Frymzim' i em i pa fat
që vjen e më djeg mu në gjî
për ke po më flet? për ke të shkruej?
përse po më ban që kaq të vuej?
pse vjen e më djeg mu në gjî
frymzim' i em i pa fat?

Për të gjorët? për ata që nuk kanë dritë?
O frymzim' i em i ngratë,
leni të dergjen në mjerim
Njerzit s' duen ma trishtim,
botës s' i a kande, atë kangë të thatë,
thot se mjellë një farë të idhtë.

Far' e idhtë... far' e idhtë...
– O njerz të bimë nga far' e ambël!
Frigë të mos keni, pse një kangë
mund të ju theri në ndjesi

BKSH

të ju kujtojë zemrën në gjî
në ndërgjegje dhe një dangë...
por jo të ju bajë edhe ma zi.

Frymzim' i em i pa fat!
Çporru ktej! Nuk të due!
S'i due hovet t'ueja të nalta
as fluturimet... Nepër balta...
të ditve t'ona të shklas un due
rrokë me njerzit që rrokë nata.

BKSH

NJË NATË PA GJUMË

Pak dritë! Pak dritë! Pak dritë o shok o vlla.
Të lutem pak dritë në ket natë kur shpirti vuen,
kur të dhemb e s'di ç' të dhemb, e syni gjum nuk ka,
urren, nuk din ç' urren, don e s'din se ç' don.

Pakë dritë! O burrë! O hero! nga do që të jeshë!...
Burrë që shkatrron dhe që ndërton së rishë!
Pak dritë vetëm, të lutem mshirë të keshë
se do çmendem në këtë natë pa gjumë dhe pa pishë.

Oh! t' a kishe pishën të madhe edhe të ndezun!
Me flakën e pishës në qiellin e ksaj nate
t' a shkruejshe kushtrimin... Ehu Burrë i tretun!
Do t' a shifshe vallen t' ande në maje të një shpate.

Por pishë nuk kam e vetëm janë burrat, shokët...
Dergjem n'errsinë pa gjumë dhe pa dritë...
Askush s' më ndigjon, çirrem kot më kot...
Hesht more, hesht! por qindro o shpirt.

Gjeli këndon dhe thotë se asht afër drita
– Gjel rrênë a s'rrênë? cila asht fjala e jote?
Kur ti këndon thonë se asht afër drita...
Por un s'besoj sonte në fjalët e ksaj bote.

Hiqmuni qafet! mendime,
O jastek ty të rroki, të përqafoj si shpëtimin,
më fal ate që due: gjumin dhe andrrimin
e dy buzvet që pështpërisin ngushllimin.

BKSH

VUEJTJA

Ka do dit
që po shof fare mirë
se si nga vuejtja syt po më madhohen
nepër ball dhe ftyrë rrudhat po më shtohen
e si buzqeshja m' asht e hidhun...
... dhe po ndij
se si mëngjezet e mija
nuk janë ma mëngjeze hovi e pune,
as ndertimi por të shtymt dita më ditë
e një jete që s' durohet.

Dal nga dalë po shof
si jeta një nga një
sejcilen ndjesí
me trathtí
po m' a vulosë
dhe s' po më mbetë asgja
që me u nda,
si shêj gëzimi.

BKSH

– përpara
nuk e dishe o jétë
se kaq i tmertë
asht grushti i yt
që mbytë
pa mëshirë.

Por kot
në pasqyrë po shof
se si nga vuejtja syt po më madhohen
nepër ballë dhe në ftyrë rrudhat po më shtohen,
dhe shpejt do të bahem
flamur i vjetruem
i reckuem
nder luftat e jétës.

BKSH

KANGA QË S'KUPTOHET

Melodisë kombtare

U vodh kanga nga zemra e kombit,
shpertheu në vaj të dikuem mjerimit,
këndoi ûjen e së bijës, këndoi ûjen e të birit,
qau jeten e thyeme nga rrufé e fatit,
i mbyti në lotë shpirtent që ndjejnë dhimbë për të
ngratit.

Kangë a vaj? Çë je? Thuejma zemër kombi!
Zemër që ke vuejtun, që endé po vuen...
Kangë a vaj? Çë je? Çë në ty po vluen?
Mallkimi ndaj fatet që ditët t'i helmuen,
që dëshirat e jetës të gjitha t'i gozhduen?

Oh-jo! Kanga jote asht shprehje e dhimbsun
e një jetese që dergjet e dergjet
dhe tu' u dergjë ndoshta do hesht' e molisun...

BKSH

VETMIJA

Më plakë mërzitja
që vetmija më sjell,
perbuzja, urrejtja
të gjith sendet m' i mbështjell
dhe kam shum anmiqë
të ligë
në këto sende pa shpirt.
Nuk flasin.
As sy s' kanë.
Po mue më bahet
se aty janë
vetem që të më plasin
zemrën.

Së paku të më shajnë:
– I mallkuem!
Së paku të më tallin:
– I uruem!
Së paku të më këndojnë:
– I yni Zot!

BKSH

Ose të më thonë:
– Jeton kot!
Të flasin, të flasin se fjalë due
në ket vetmi me ndigjue.
Ose të më tregojnë historinë
e tyne, autobiografinë;
ndosht' aty do gjej gjasim
me jeten t'eme pa tingllim
që në vetmi po e kaloj –
dhe s'po dij a rroj a s'rroj.
Sendet heshtin. – Sa të pa mëshirë!
Më bajnë dhe mue të hesht me pa hirë,
pse gojë s'kanë
dhe nuk flasin,
aty janë
vetëm të më plasin
zêmren t'eme që po vuen
dhe në merzi vetveten truen.

BKSH

NËN FLAMUJT E MELANKOLISË

Në vendin t' onë
kudo valojnë
flamujt e një melankolije
të trishtueshme...
... dhe askush s' mund të thotë
se këtu rron
një popull që nderton
diçka të ré.
Aty këtu nën hijet
e flamujvet
mund të shifet
një mund, një perpjekje
e madhe përmbi vdekje
për të pjellë diçka të madhe
për të qitë në dritë një xhind!
Por, (o ironí)
nga ajo perpjekje lind
vetëm një mi.

BKSH

Dhe kështu kjo komedi
na plasë dellin e gazit,
nsa prej marazit
pelcasim.
Në prakun e çdo banese
ku ka ndoj shenj jetese
valon nga nji flamur
melankolije të trishtueshme.

BKSH

BKSH

PËRMBAJTJA:

KANGËT E RINGJALLJES

Të birtë e shekullit të ri ..... fq. 7
Të lindet njeriu ..... » 9
Zgjimi ..... » 11
Shkëndija ..... » 12
Kanga e rinís ..... » 14
Kangët e pakëndueme ..... » 15

KANGËT E MJERIMIT

Poema e mjerimit ..... » 19
Baladë qytetse ..... » 24
Recital' i Malsorit ..... » 26
Lagja e varfun ..... » 28
Melodí e këputun ..... » 31
Kanga e të burgosunit ..... » 33
Kanga e dhimbës krenare ..... » 35
Trajtat e Mbinjeriut ..... » 36
Rima e tretun ..... » 39
Vjeshta në parakalim ..... » 41
Kanga skandaloze ..... » 43
Rezignata ..... » 45
Fragment ..... » 46
Shpirt' i ri ..... » 48
Motivet ..... » 49
Pesha e fatit ..... » 51

KANGËT E PËRNDIMIT

Kanga e Përndimit ..... » 55
Shpirtent shtegtarë ..... » 57

BKSH

Hidhet e përhidhet ..... fq. 59
Malli rinuer ..... » 61

KANGË NË VETE

Kangë në vete ..... » 65

KANGËT E RINIS

Ekstaza pranverore ..... » 69
Dy buzë ..... » 71
Sonet pranveruer ..... » 72
Z. B. ..... » 73
Ndeshja ..... » 74
Nji natë ..... » 75
Lutje ..... » 76
Mbas tryezës ..... » 77

KANGËT E FUNDIT

Frymzim i pa fat ..... » 81
Nji natë pa gjumë ..... » 83
Vuejtja ..... » 85
Kanga që s'kuptohet ..... » 87
Vetmija ..... » 88
Nën flamujt e melankolisë ..... » 90

BKSH

BKSH

BKSH

BKSH

BOTIMET E MARSIT 1944:

JAKOV MILAJ: Raca Shqiptare
BENDO SHAPËRDANI: Çupat e Vançit
OSCAR WILDE: Princi i Lumtur
LEWIS CARROLL: Liza në Botën e Çudinave

*

BOTIMET E PRILLIT 1944:

ANDON FRASHËRI: I funtmi i Kastriotve
MIGJENI: Vargjet e Lira
INJAC ZAMPUTTI: Atje nën Hijen e Rozafës...
VICENTE BLASCO IBANEZ: Kasollja

*

BOTIMET QË DALIN NË MAJ 1944:

Përmbl. LEFTER DILO: Ligjëron Fan Noli
Dr. F. BUNGO: Si duhet t'i rrisim fëmijt t'onë?
Prof. FEJZI DIKA: Rezet e Larushme
WILLIAM PLOMER: Çaste dëfrimi t'Ali Pashë Tepelenës

BOTONJËS. **ISMAIL MAL' OSMANI** - TIRANË

Çmimi Lekë 25
(Në të gjith Shqipnin)

T'ardhurat e këtij libri shkojnë në dobi të Familjes s' Autorit.

BKSH